

Erityisperheiden palvelut ja sosiaalityöt

24.11.2013

Koonnut: Erja Sandberg

KELAN ETUISUUKSIA

1. Vammaistuki (alle 16v /16v täyttäneen)
2. Vaikeavammaisten kuntoutus
3. Ammatillinen kuntoutus
4. Koulutarvikemääräraha
5. Työkyvyttömyyseläke
6. Eläkettä saavan hoitotuki

KUNNAN PALVELUJA

7. Kuntoutusohjaus
8. Kuljetuspalvelu
9. Omaishoidontuki
10. Neuropsykiatrinen valmennus
11. Vammaisen henkilön tukipalvelut

VEROTTAJAN VÄHENNYS

12. Veronmaksukyvyyn alentumisvähennys

POLIISI

13. Vammaisen pysäköintilupa
14. Auton käyttölupamaksu

MUUT

15. Perhelomitus
16. Erityislasten ja -nuorten leirit
17. Facebook -ryhmä Erityisperheiden palvelut ja etuudet

KELAN ETUISUUKSIA

1. Alle 16-vuotiaan vammaistuki

- Korvaus tavanomaista suuremmasta RASITUKSESTA ja sidonnaisuudesta, joka aiheutuu sairaan tai vammaisen lapsen hoidosta, huolenpidosta ja kuntoutuksesta
- Tavoitteena tukea pitkäaikaisesti sairaan tai vammaisen lapsen selviytymistä jokapäiväisessä elämässä
- Taloudellinen rasitus ei riitä yksin myöntämiseksi, mutta se voidaan ottaa lisäksi huomioon (lääkkeet, erityisruokavalio, lääkäri-, laboratorio- ja terapiakäynnit ja niihin liittyvät matkat)
- Voidaan huomioida myös lapsen hoidosta huolehtivan ansionmenetys, jos vanhempi joutuu jäämään kotiin hoitamaan lasta
- Huomioi lapsen iän ja kehitystason SUHTEESSA TERVEESEEN LAPSEEN, pelkkä diagnoosi ei ratkaise oikeutta vammaistukeen tai sen määrää
- Omaishoidontuki tai vammaispalvelulain perusteella maksettavat korvaukset eivät estä vammaistuen saamista
- Haetaan Kelan lomakkeella, johon on liitettävä lääkärinlausunto C, joka ei saa olla puolta vuotta vanhempi
- Vammaistuen JATKOhakemuksen LÄÄKÄRILAUSUNNON KULUT KORVAA AINA KELA!! Myös yksityissektorilta hankitun! Maksa ensin itse ja vie kuitti kelaan, ei omavastuuta.
- Perusvammaistuki (92,31€/kk) edellyttää, että lapsen hoidosta, huolenpidosta ja kuntoutuksesta aiheutuva rasitus on **vähintään viikoittaista**
- Korotettu vammaistuki (215,40 €/kk) edellyttää, että lapsen hoidosta, huolenpidosta ja kuntoutuksesta aiheutuva rasitus on **vaativaa tai päivittäistä huomattavasti aikaa vievää**
- Ylin vammaistuki (417,68 €/kk) edellyttää, että lapsen hoidosta, huolenpidosta ja kuntoutuksesta aiheutuva rasitus on **vaativaa ja ympärivuorokautista**
- Myönnetään yleensä hakemista seuraavan kuukauden alusta, maksetaan enintään 6kk takautuvasti hakemuksen jätöstä alkaen

Käytä Kelan sisäisiä etuusohjeita vammaistukea hakiessasi! Ota tarvittavat sanat suoraan ohjeista, ei synonyymejä.

http://www.kela.fi/kelan-etuusohjeet_ohjeet-etuuksittain

Valitse etuus, aukeaa isona pdf-tiedostona, jonka voi myös tulostaa

16 vuotta täyttäneen vammaistuki

- Myöntäminen edellyttää vähintään viikoittaista toisen henkilön apua henkilökohtaisissa toiminnoissa, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella. Tällöin on oikeus korotettuun vammaistukeen avuntarpeen perusteella
- Ylin vammaistuki edellyttää avuntarvetta päivittäin useissa henkilökohtaisissa toiminnoissa
- Avuntarpeen tulee AINA kohdistua ainakin jossain määrin myös henkilökohtaisiin toimintoihin
- Liitettävä hakemukseen lääkärinlausunto C, joka ei saa olla puolta vuotta vanhempi
- Vammaistuen JATKOhakemuksen LÄÄKÄRILAUSUNNON KULUT KORVAA AINA KELO!! Myös yksityissektorilta hankitun! Maksa ensin itse ja vie kuitti kelaan, ei omavastuuta
- Täysi-ikäinen henkilö hakee etuutta yleensä itse
- 15 vuotta täyttäneellä alaikäisellä oikeus hakea itse etuutta. Alaikäisen edunvalvojana huoltajat, jotka voivat hakea myös etuutta
- Vammaistuen suuruus määräytyy sairaudesta aiheutuvan haitan, avun, ohjauksen ja valvonnan tarpeen tai sairaudesta aiheutuvien erityiskustannusten perusteella (perustuki 92,31 €/kk, korotettu 215,40 €/kk, ylin 417,68 €/kk)
- 16 vuotta täyttäneen vammaistukihakemus tulee käsitellä ilman aiheetonta viivytystä ja siitä on annettava kirjallinen päätös
- Myönnetään yleensä hakemista seuraavan kuukauden alusta, maksetaan enintään puoli vuotta takautuvasti hakemuksen jätöstä alkaen
- Täysi-ikäisen tuki maksetaan yleensä henkilölle itselleen, alle 18v taas huoltajalle
- Vammaistukia voidaan maksaa myös jatkuvassa julkisessa laitoshoidossa olevalle henkilölle

2. Vaikeavammaisten kuntoutus

- Lääkinnällinen kuntoutus vaikeavammaisille henkilöille työ- tai toimintakyvyn turvaamiseksi tai parantamiseksi + kuntoutusraha toimeentulon turvaamiseksi kuntoutuksen ajalta
- Pyritään ylläpitämään nykyistä sairauden tai vamman vuoksi alentunutta toimintakykyä sekä hidastamaan etenevän sairauden aiheuttamaan toimintakyvyn heikkenemistä

- Alle 65-vuotiaalla vaikeavammaisella asiakkaalla, joka ei ole julkisessa laitoshoidossa, on oikeus saada tarpeellista vaikeavammaisten lääkinällistä kuntoutusta, jos hän saa korotettua tai ylintä vammaisetuutta
- Vaikeavammaisen lääkinällinen kuntoutus perustuu kuntoutujan hoidosta vastaavassa JULKISEN terveydenhuollon yksikössä tehtyyn **kuntoutussuunnitelmaan**. Suunnitelma tehdään 1-3 vuodeksi kerrallaan
- Kela vastaa valtion omistamissa oppilaitoksissa lääkinällisestä kuntoutuksesta VAIN koulujen kesäloma-aikoina, koulut vastaavat kuntoutuksesta muina aikoina. Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseja voidaan järjestää myös lukuvuoden aikana
- Kuntoutuksen **terapiamuodot**: Fysio-, toiminta-, puhe-, psyko- ja musiikkiterapia sekä neuropsykologinen kuntoutus. Erityismuotoina lisäksi allasterapia, ratsastusterapia, lymfaterapia sekä kuvataideterapia
- Avokuntoutuksen päätös voidaan tehdä 1-3 vuoden pituisena

3. Ammatillinen kuntoutus

- Ammatillista kuntoutusta järjestetään vajaakuntoisille henkilöille työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi
- Kuntoutustarveselvitys tulee järjestää heti, kun lääketieteellisten, sosiaalisten ja taloudellisten vuoksi työkyky on uhattuna
- Ammatillisena kuntoutuksena voidaan myöntää asiakkaalle sopiva koulutus, joka mahdollistaa osallistumisen työelämään sairaudesta tai vammasta huolimatta ja/tai joka vähentää työkyvyttömyyden riskiä
- Kansanopistot, lukio (mikäli ammatillinen koulutus edellyttää lukion suorittamista), ammatillinen koulutus (ammattioppilaitokset, erityisoppilaitokset, ammattikorkeakoulut, yliopisto, korkeakoulut)
- Valmentavan ja kuntouttavan koulutuksen kesto on yleensä 1-3 lukuvuotta
- Opiskelija vastaa itse opiskelupaikan hankkimisesta
- Kuntoutus voidaan myöntää sen jälkeen, kun opiskelija on hyväksytty koulutukseen ja hänellä on lääkärintodistus koulutustarpeesta ja koulutuksen soveltuvuudesta
- Koulutuksen tukeminen edellyttää opintojen etenemistä opintosuunnitelman mukaisesti. **Opintosuunnitelmasta on toimitettava jäljennös Kelalle**. Lisäksi seurataan terveydentilaa ja opiskelun mahdollisia ongelmia (lisäopetusmahdollisuus)
- Ammatillisena kuntoutuksena kela voi järjestää ja korvata asiakkaalle sairauden, vian tai vamman vuoksi tarpeelliset kalliit ja vaativat **apuvälineet** työelämään tähtäävästä opiskelusta selviytymiseksi (esim. tietokone)

- Nuorille ja aikuisille myönnetään myös tarpeen mukaan ammatillisia kuntoutuskursseja
- Täysi-ikäinen henkilö hakee etuutta yleensä itse
- 15 vuotta täyttäneellä alaikäisellä oikeus hakea itse etuutta. Alaikäisen edunvalvojana huoltajat, jotka voivat hakea myös etuutta
- Kuntoutushakemuksesta annetaan aina kirjallinen päätös, josta tulee käydä ilmi kuntoutuksen tavoite. Kela ilmoittaa kuntoutuspäätöksestä eri yhteistyötahoille (huoltaja, oppilaitos, lääkärit)

4. Koulutarvikemääräraha ammatillisessa kuntoutuksessa

- Ammatilliseen kuntoutukseen osallistuville maksetaan tarpeellisten koulutarvikkeiden hankkimisesta aiheutuvien kustannusten korvauksena koulutarvikemäärärahaa. Se on liitännäinen etuus, joka maksetaan koulutus päätöksen perusteella.
- Esimerkiksi oppikirjoista, tietokoneen hankkimisesta, opintomateriaalin kopioinnista ja sähköisestä hakemisesta, muistiinpanovälineistä, laskimista ja muista vastaavista tarvikkeista aiheutuvat kustannukset.
- Koulutarvikemääräraha jaetaan kahteen luokkaan. Yliopistot, korkeakoulut, ammattikorkeakoulut, ammatillinen perustutkinto sekä ammatti- ja erikoisammattitutkintoon johtava koulutus valmistavassa koulutuksessa, joka järjestetään esimerkiksi aikuiskoulutuskeskuksessa tai kansanopistossa: 350€ lukuvuodessa. Toinen luokka: ammatilliset erityisoppilaitokset 250€ lukuvuodessa.
- Jos koulutusaika poikkeaa normaalista lukuvuodesta tai lukukaudesta, koulutarvikemäärärahaa maksetaan 35 euroa kuukaudessa.
- Muita korvattavia kustannuksia: Lukukausi-, opinto-, kurssimaksut, kansanopistojen viikkomaksut

5. Työkyvyttömyyseläke

- Työkyvyttömyyseläkkeen tarkoituksena on turvata henkilön toimeentulo, jos hän ei itse omalla työllään kykene sitä hankkimaan sairauden, vian tai vamman vuoksi
- Määräaikaisesti työkyvyttömälle myönnetään kuntoutustuki, eli määräaikainen työttömyyseläke (edellyttää hoito- tai kuntoutussuunnitelmaa)
- Pysyvästi sokealla tai liikuntakyvyttömällä on aina oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen vaikka hän kykenisikin työhön
- Eläke voidaan myöntää aikaisintaan 16 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta lukien

- Alle 20-vuotiaalle voidaan myöntää työkyvyttömyyseläke vasta sen jälkeen kun on selvitetty, ettei hänellä ole mahdollisuuksia ammatilliseen kuntoutukseen. Kuntoutusmahdollisuus on aina ensisijainen toimenpide!
- Työkyvyttömyyden tulee perustua sairauteen, vikaan tai vammaan. Työkyvyttömyys aiheutuu usein monen sairauden yhteisvaikutuksesta
- Työttömyyseläkettä saava ei voi saada yhtä aikaa vammaistukea!
- Täysi-ikäinen henkilö hakee etuutta yleensä itse
- 15 vuotta täyttäneellä alaikäisellä oikeus hakea itse etuutta. Alaikäisen edunvalvojana huoltajat, jotka voivat hakea myös etuutta
- Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää eläkeoikeuden syntymistä seuraavan kuukauden alusta, korkeintaan 6 kuukautta takautuvasti

6. Eläkettä saavan hoitotuki

- Hoitotuen tavoitteena on tukea pitkäaikaisesti sairaan tai vammaisen eläkkeensaajan selviytymistä jokapäiväisessä elämässä
- Taloudellisella tuella pyritään helpottamaan avunhankkimista sekä estämään joutuminen laitoshiitoon
- Hoitotuki voidaan myöntää 16 vuotta täyttäneelle eläkettä tai kuntoutustukea saavalle henkilölle
- Hoitotuen myöntäminen edellyttää aina, että henkilön toimintakyky on heikentynyt sairauden tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti ainakin vuoden ajan (fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen toimintakyky)
- Myöntäminen edellyttää, että hakija tarvitsee vähintään viikoittain toisen henkilön apua henkilökohtaisissa toiminnoissa, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella
- Hoitotukea ja vammaistukea ei voida maksaa samanaikaisesti!
- Omaishoidon tuki, vammaispalvelulain perusteella maksetut korvaukset tai henkilökohtaisen avustajan myöntäminen eivät estä hoitotuen saamista
- Täysi-ikäinen henkilö hakee etuutta yleensä itse
- 15 vuotta täyttäneellä alaikäisellä oikeus hakea itse etuutta. Alaikäisen edunvalvojana huoltajat, jotka voivat hakea myös etuutta
- Hoitotuen suuruus määräytyy sen mukaan, miten paljon apua tai ohjausta ja valvontaa henkilö tarvitsee tai miten paljon hänellä on erityiskustannuksia

- Hoitotuen määrät v. 2012: perushoitotuki 59,73 €/kk (vähintään viikoittainen avun tarve), korotettu hoitotuki 148,69 €/kk (jokapäiväinen avuntarve), ylin hoitotuki 314,41 €/kk (yhtämittainen avuntarve)
- Hoitotuki voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi
- Pääsääntöisesti hoitotukea ei myönnetä vuotta lyhyemmälle ajalle, tapauskohtainen arviointi!
- Hoitotuki maksetaan pääsääntöisesti etuudensaajalle itselleen
- Hoitotukea voidaan maksaa myös jatkuvassa julkisessa laitoshoidossa olevalle henkilölle!

KUNNAN PALVELUJA

7. Kuntoutusohjaus

- Kuntoutusohjauksella tarkoitetaan laaja-alaista pitkäaikaissairaana tai vammaisen henkilön jokapäiväistä selviytymistä tukevaa toimintaa
- Kuntoutusohjaaja toimii yhdyshenkilönä kodin, sairaalan ja muiden asiakkaan (kuntoutujan) hoitoon ja kuntoutukseen osallistuvien tahojen ja viranomaisten välillä
- Kuntoutusohjaaja kartoittaa vamman tai sairauden kohtaamien ihmisten kunnon ja suunnittelee sekä toteuttaa **moniammatillisessa yhteistyössä** kuntoutusta
- Kuntoutusohjaajien työskentelee muun muassa keskussairaaloissa, terveyskeskuksissa, kuntoutuslaitoksissa ja järjestöjen palveluksessa
- Yhteyden kuntoutusohjaajiin voi ottaa potilas itse, omainen tai hänen hoidostaan vastaava henkilö. Kuntoutusohjaukseen ei tarvita lähetettä. Kuntoutusohjaus on asiakkaalle maksutonta
- Kuntoutusohjaaja tekee työtä kodeissa, kouluissa, päiväkodeissa, työpaikoilla, laitoksissa ja virastoissa tukeakseen asiakkaan selviytymistä omassa elinympäristössään.
- Kuntoutuja tarvitsee myös henkistä tukea. Kuntoutusohjaaja vahvistaa asiakkaan psyykkistä toimintakykyä ja selviytymistä

Kuntoutusohjauksen palvelut

- asiakkaan tilanteen selvittäminen ja arviointi
- asiakkaan kuntoutumisen ja kuntoutusohjauksen suunnittelu
- sairastumiseen ja vammautumiseen sekä palveluihin ja tukitoimiin liittyvä ohjaus, tuki, neuvonta ja tiedottaminen
- kasvatusta ja koulunkäyntiä tukeva ohjaus
- ammattiin ja työelämään liittyvä ohjaus
- elinympäristössä selviytymistä tukeva toiminta
- apuvälinepalvelut
- ensitieto- ja sopeutumisvalmennuskurssit

- Kuntoutusohjaaja auttaa potilasta ja hänen omaisiaan löytämään ratkaisuja vamman tai sairauden aiheuttamiin ongelmiin, selviytymään arkipäivän haasteista ja tavoittamaan itselleen sopivimmat palvelut.

- Kuntoutusohjaaja paneutuu potilaan ja hänen omaistensa arkipäivän tilanteisiin sekä tekee **tarvittaessa koti-, koulu- ja työpaikkakäyntejä**. Tarkoituksena on kartoittaa ne ongelmat, jotka haittaavat potilaan itsenäistä selviytymistä ja etsiä niihin ratkaisuja.

8. Kuljetuspalvelut

- Kuljetuspalveluilla turvataan vaikeimmin vammaisille kohtuulliset liikkumismahdollisuudet samoin kustannuksin kuin muille kansalaisille.

- Kunnan on järjestettävä vammaispalvelulain mukaan vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen.

- Palvelu on subjektiivinen oikeus, ei voi vedota määrärahoihin, vaan kunnan tulee myöntää palvelu riippumatta siitä, onko asiaan varattu riittävästi määrärahoja.

- Kuljetuspalveluilla tarkoitetaan henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvia kuljetuksia tai lähikuntiin ulottuvia kuljetuksia. Lähikunta voidaan määritellä ns. toiminnallisena lähikuntana, jolloin on otettava huomioon vammasta tai sairaudesta aiheutunut tarve sellaisiin palveluihin, joita ei ole saatavissa asuinkunnan alueella.

- Vaikeavammaisena henkilönä kuljetuspalveluja järjestettäessä pidetään henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Vaikeavammaisuus voi olla psyykkisistä tai fyysisistä syistä johtuvaa.

- ns. VPL-kortti

- Lain mukaisesti kunnan myönnettävä vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa

- Asiakas maksaa omavastuuosuuden, joka kilometreihin sidottu maksu (julkisen liikenteen maksun kokoinen)

- Tarkoitettu asiointiin, virkistykseen ja työssäkäynnin tukemiseen

Linkki Salon kaupungin kuljetuspalveluhakemukseen:

<http://www.salo.fi/toimialoittain/sosiaalijaterveystoimi/sosiaalityonpalvelut/vammaistyo/vammaispalvelulainmukaisetpalvelut/>

9. Omaishoidontuki

- Lakisääteistä sosiaalipalvelua, jonka järjestämisestä kunta huolehtii määrärahojensa puitteissa.

- Tuen myöntäminen perustuu kunnan harkintaan ja kriteereihin lain myöntämisedellytyksiä noudattaen.

- Lain tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteuttamista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus.
- Omaishoidon tuki ei ole kuitenkaan subjektiivinen eli ehdoton oikeus. Päätös omaishoidon tuesta tehdään toistaiseksi

Omaishoidon tuki muodostaa kokonaisuutena:

- hoitopalkkion
- lakisääteiset vapaat
- hoidettavalle annettavat tarvittavat palvelut
- omaishoitoa tukevat palvelut

Hoitopalkkio

- Hoitopalkkio määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella.
- Hoitopalkkion maksuluokat vaihtelevat kunnittain. Maksuluokkia on vähintään kaksi. Laissa on määrätty minimipalkkio 374,51e/kk. Hoitopalkkiota maksetaan kuntakohtaisesti määrärahojen puitteissa täysi-ikäiselle omaishoitajalle.
- Hoitopalkkio on veronalaista tuloa ja pääsääntöisesti eläketurvaan oikeuttavaa tuloa.
- Hoitopalkkion maksaa hoidettavan kotikunta. Osa omaishoitajan palkkiosta voidaan maksaa myös palvelusetelinä.

Lakisääteiset vapaat

- Kun omaishoitaja on solminut omaishoitosopimuksen kunnan kanssa, on **omaishoitajalla oikeus pitää 3 vapaapäivää kuukaudessa, mikäli hoito- ja huolenpito on vaativaa ja sitovaa.** Vapaapäiviä ei saa rahakorvauksena.
- Lakisääteisten vapaapäivien aikana kunnan on huolehdittava hoidettavan hoidon järjestämisestä. Lakisääteisten vapaapäivien aikaisesta sijaishoidosta kunta voi periä **enintään** 10,60 € /vrk. Lisävapaapäivät ovat kunnan harkinnanvaraisia, mutta alle vuorokauden pituisia virkistyspäiviä omaishoitaja voi myös saada lakisääteisten vapaiden ohella.
- Sijaishoitoa järjestetään esimerkiksi palvelukodin, pienkodin tai terveyskeskuksen kautta.

Hoidettavalle annettavat tarvittavat palvelut

- Omaishoitajan hoito- ja huolenpitotyötä tukevat hoidettavalle annettavat tarvittavat palvelut. Palveluista sovitaan tarkemmin hoito- ja palvelusuunnitelmassa.
- Palveluita voivat olla mm: Kotipalvelu ja kotisairaanhoido, Tuki – ja apuvälinepalvelut, Henkilökohtainen avustaja, Päivä- ja lyhytaikaishoito

Omaishoitoa tukevat palvelut

- Omaishoitoa tukevat palvelut auttavat omaishoitajaa selviytymään arjen hoito- ja huolenpitytyössä. Palveluiden käyttämisestä sovitaan tarkemmin hoito- ja palvelusuunnitelmassa.
- Palveluita voivat olla muun muassa: Opastus käytännön hoito- ja huolenpitytyössä, Hoidettavan hoito- ja huolenpito omaishoitajan terveydenhuollon ja vapaan aikana, Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen tarjonta (vertaistuki, virkistys, kuntoutus, koulutus, sopeutumisvalmennus)

Arviointi omaishoidon tilanteesta

- Kunnan omaishoidon tuki perustuu **kotikäynnillä** tehtyyn arviointiin, jossa huomioidaan: Hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevan henkilön toimintakyky ja hoidon tarve, omaishoitajaksi aikovan henkilön terveys ja toimintakyky, apua tarvitsevan henkilön koti ja hoitoympäristö, hoidon ja huolenpidon sitovuus
- Omaishoidon tuki voidaan keskeyttää tai lopettaa, jos sopimuksen jatkaminen ei ole hoidettavan edun mukaista, vaarantaa hoitajan tai hoidettavan terveyttä tai turvallisuutta tai hoito käy tarpeettomaksi.
- Jos omaishoidon tuesta tehty päätös on kokonaan tai osittain kielteinen, hylkäämisen perusteet ilmoitetaan päätöksessä. Tällöin hakija ohjataan muiden julkisten tai yksityisten sosiaali- ja terveyspalveluiden piiriin, mutta kunta ei ole järjestämisvelvollinen. Palveluiden kirjallinen päätös on asiakkaan oikeusturvan kannalta tärkeä.
- Tehtyyn päätökseen voi hakea muutosta!!

Linkki Salon kaupungin vammaispalvelutoimiston omaishoidon tuen sivuille:

<http://www.salo.fi/toimialoitain/sosiaalijaterveystoimi/sosiaalityonpalvelut/vammaistyo/omaishoidontuki/>

10. Neuropsykiatrinen valmennus

- Kuntouttavaa toimintaa, jonka avulla asiakkaan on mahdollista oppia uusia toimintatapoja ja taitoja arjessa selviytymiseen, kunnalta tai yksityissektorilta
- Myönteistä kehittymistä tukeva, ratkaisu- ja voimavarakeskeinen lähestymistapa
- Ohjaa ja tukee asiakasta löytämään ja käyttämään omia voimavarojaan, lisäämään myönteisiä tunnekokemuksiaan sekä löytämään oma myönteinen elämänpolkunsaa
- Valmentajat pääasiassa kasvatus-sosiaali-terveystoimen ammattilaisia, joilla NEPSY-lisäkoulutus
- Valmennus mainittu ns. Käypä hoito suosituksessa ADHD-henkilön hoidon tueksi
- Lisätietoa <http://neuropsykiatrisetvalmentajat.fi/>

Linkki Salon kaupungin neuropsykiatriseen valmennukseen:

<http://www.salo.fi/attachements/2013-05-16T13-24-49259.pdf>

11. Vammaisen henkilön tukipalvelut

- Kunnan vammaispalvelu järjestää vammaisille ja pitkäaikaisesti sairaille erityispalveluita
- Yleensä haitta katsotaan pitkäaikaiseksi, jos sen arvioidaan kestävän yli vuoden. Jokaisessa tapauksessa haitan kesto ja merkitys arvioidaan yksilöllisesti
- Järjestettäviä erityispalveluita ovat asumiseen, liikkumiseen, työhön, koulutukseen, kodinhoitoon, asiointiin, kommunikointiin, laitoshoitoon ja kuntoutukseen liittyvät palvelut
- Vammaispalvelulaki erottaa toisistaan vammaiset ja vaikeavammaiset ihmiset. Oikeus kunnan tarjoamiin vammaispalveluihin on lain mukaan vaikeavammaisilla ihmisillä. Vammaisuuden asteen määrittämisessä tarvitaan lääkärin ja kuntoutusohjaajan tai fysioterapeutin arvio vamman tai sairauden pysyvyydestä ja sen aiheuttamista rajoituksista. Sosiaalityöntekijä arvioi vamman aiheuttamaa haittaa ihmisen sosiaalisessa ja elinympäristössä.
- Joidenkin erityispalveluiden osalta edellytetään vaikeavammaisuutta. Palveluita järjestetään sosiaalihuoltolain, vammaispalvelulain, kehitysvammalain sekä lääkinnällisestä kuntoutuksesta annetun asetuksen perusteella

Erityinen järjestämisvelvollisuus

- vaikeavammaisten kuljetuspalvelut
- vaikeasti puhevammaisten tulkkipalvelut
- vaikeasti kuulo- tai kuulonäkövammaisten tulkkipalvelut
- asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet
- palveluasuminen

Määrärahasidonnaiset palvelut ja tukitoimet

- vammaisten henkilökohtainen avustajatoiminta
- päivittäisissä toiminnoissa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet
- autoavustus
- ylimääräiset vaatetuskustannukset
- sopeutumisvalmennus

Asumispalvelut: Tuetaan kotona selviytymistä ja pyritään ehkäisemään laitoshoidosijoitusta

- vaikeavammaiselle henkilölle korvataan ilman varallisuusharkintaa asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset. Asuntoon kuuluvia välineitä tai laitteita voidaan luovuttaa myös käyttöön.
- palveluasumiseen kuuluvat asunto sekä asumiseen liittyvät palvelut esim. palvelutalot
- kotona asumista voidaan tukea henkilökohtaisen avustajan avulla.
- omaishoidontuki alle 65-vuotiaat
- laitoshoido

Muut tukitoimet

- tulkkipalvelut vaikeasti kuulo-, näkö- tai puhevammaiselle sekä kommunikoinnissa tarvittavat laitteet (tekstipuhelin, kommunikaattorit, tietokoneet)
- kodissa tai kodin ulkopuolella järjestettävä tilapäishoito.
- päivä- tai työtoiminta
- kuntoutusohjaus
- sopeutumisvalmennus
- erityisravinnon ja erityisvaatetuksen kulukorvaus
- syöpälästen hoitokulukorvaus

VEROTTAJAN VÄHENNYS

12. Veronmaksukykyyn alentumisvähennys

- Voidaan verovelvollisen vaatimuksesta myöntää, mikäli verovelvollisen tai perheen veronmaksukyky on heikentynyt sairauden tai vamman takia, otetaan aina huomioon perheen kokonaistilanne
- Voidaan myöntää myös yksinomaan suurten sairauskulujen perusteella
- Maksimimäärä 1400€ /verotusvuosi, myönnetty määrä voi olla myös pienempi
- Jos koko perheen tulot ovat yli 53 000 euroa, vähennystä ei myönnetä. Haetaan paikallisesta verotoimistosta vapaamuotoisella hakemuksella, jossa selvitetään perheet tulot, sairaudet ja sen rasittavuus. Mukaan voi halutessaan laittaa liitteeksi esim. sairaalan yhteenvedon tai muita dokumentteja
- Voidaan hakea 5 verovuotta takautuvasti! Jokaisesta vuodesta tehtävä oma hakemuksensa.

Lisätietoa:

<http://www.veronmaksajat.fi/fi-FI/veroilmoitusohjeet/palkansaaja/muitavahennyksia/>

POLIISILTA

13. Vammaisen pysäköintilupa (invakortti)

- Sähköinen tai paperihakemus, Hakemukseen liitettävä lääkärintodistus, johon lääkäri ottanut kantaa vamman haittaluokasta (haittaluokan oltava vähintään 11), 2 passikuvaa. Hinta 30e, joka maksettava hakemusta jätettäessä.
- Voidaan myöntää enintään 10 vuodeksi kerrallaan. Lääkäri ottaa vamman keston kantaa lääkärinlausunnossaan. Lääkärintodistuksesta tulee käydä ilmi vamman kesto tai onko vamma pysyvä. Lausunnosta tulee selvittää myös vamman vaikutus henkilön ajokykyyn (aikuisilla).
- Aikaisemmasta poiketen pysäköintilupa ei enää ole ajoneuvokohtainen. Uusi pysäköintilupa kelpaa kaikissa Euroopan Unionin jäsenvaltioissa.

Invakortilla SAATTAJA pääsee maksutta esim. huvipuistoihin (esim. Linnanmki, Tykkimäki, Särkänniemi), kylpylöihin (Caribia, Eden), moniin uimahalleihin, elokuvateattereihin (esim. Finnino) ym. !!!

14. Auton käyttölupamaksu (Vapautus ajoneuvoveron perusverosta vammaisuuden perusteella)

- Ajoneuvoveron perusverosta myönnetään vapautus henkilölle, jolle on myönnetty vammaisen pysäköintilupa tai henkilölle, joka kuljettaa vammaista
- Vain yhdestä ajoneuvosta kerrallaan, vaikka perheessä olisi useampi auto
- Vapautus on voimassa niin kauan, kun sen edellytykset eivät muutu. Jos pysäköintilupa päättyy, lähetetään verovelvolliselle uusi verolippu. Kun vapautuksen perusteet eivät enää ole voimassa, on asiakkaan ilmoitettava vapautuksen lakkauttamisesta kirjallisesti Trafiin.
- Kun poliisi on myöntänyt vammaisen pysäköintiluvan, tieto menee automaattisesti myös Trafille. Myöntöpäivästä alkaen maksettu ajoneuvoveron perusvero palautetaan, eikä pysäköintiluvan voimassaollessa tule uusia ajoneuvoverolaskuja.

MUUT

15. Perhelomitus

- Kehitysvammaisten Palvelusäätiön perhelomitus on tarkoitettu tilapäishoidon palveluksi niille vanhemmille tai muille huoltajille, joiden vammaisen tai erityistä tukea tarvitseva lapsi, nuori tai aikuinen hoidettava asuu kotona.
- Palvelun tavoitteena on auttaa huoltajia jaksamaan tarjoamalla heille mahdollisuus levähtää päivittäisistä tehtävistään lähtemällä lomalle tai vapaalle kodin ulkopuolelle lomitusjakson ajaksi. Lomitusta on saatavilla kaikkialla Suomessa.
- Kotiin vietävässä lomituspalvelussa työntekijä tulee hoidettavan kotiin ja hoitaa vammaisen

lapsen, nuoren tai aikuisen lisäksi sisarukset. Lomitusta tehdään ympäri vuorokauden, ja perheen oma elämänrytmi pyritään säilyttämään. Hoitoapu on tarkoitettu kaikenikäisille ja -kokoisille perheille.

- Kotiin vietävä palvelu voi olla joko omaishoitajan lakisääteisen vapaan lomitusta tai muuta tilapäishoitoa, kuten vanhempien loman tai vapaan ajaksi tarvittavaa tilapäistä hoitoapua. Lomitusta on mahdollista saada kahdeksasta tunnista useaan vuorokauteen. Huoltajat voivat itse valita, minkä pituisina jaksoina palvelun tilaavat.
- Ennen jakson alkamista perheen tulee hakea **kotikunnaltaan maksusitoumus**, Perheeseen tuleva työntekijä ottaa yhteyttä vanhempiin noin viikkoa ennen lomituksen alkua. Hän voi tarvittaessa käydä etukäteen tutustumassa perheeseen, mikäli välimatka on kohtuullinen.
- Perhelomitusta järjestetään myös Perhehoitoliiton, ADHD-liiton ja Aivovammaliiton asiakasperheille.

Perhelomituksen esite: <http://www.kvps.fi/images/tiedostot/Esitteet/Perhelomitus.pdf>

16. Erityislasten ja –nuorten leirit

- Kurssikeskus Högsand Lappohjassa (Hangon lähellä) järjestää ADHD/AS/Tourette –lapsille ja nuorille leirejä RAY:n rahoituksella
- Esim. 7-10v ja 11-13/15v leirit
- Viikonloppuleirejä keväällä ja syksyllä pe-ilta-su (40-80e), sekä kesällä viikkoleirejä ma-pe/la (n. 250e)
- Ei paikkakuntarajoitteita vaan osallistua saa koko maasta jos pystyy kuljettamaan lapsen leirille. Järjestetty kuljetus Helsingistä
- Hoitavat lääkityksen ja erityistarpeet, 1 aikuinen 3 lasta kohden, ei henkilökohtaista avustajaa!

Suosittuja, laita useampi leirijaksovaihtoehto hakemukseen!

Lisätietoa <http://www.bvif.fi/fin/palvelut/leiritoiminta/>

17. Facebook-ryhmä palveluista ja etuuksista

Tietoa ja vertaistukea löydät myös valtakunnallisesta erityisperheiden Facebook-ryhmästä (diagnoosia tai tuentarvetta ei ole rajattu)

Erityisperheiden palvelut ja etuudet <https://www.facebook.com/groups/464175993635101/>